

Roadmapping, czyli analiza, wizualizacja i planowanie rozwoju

Po co tworzymy roadmapy?

Photo by Bich Tran from Pexels

Sukces to nie tylko kwestia szczęścia, ciężkiej pracy czy znajomości otoczenia, w jakim się poruszamy, to też dobrze zdefiniowany i jasny **plan działania**.

Po co tworzymy roadmapy?

Przygotowanie roadmapy pozwala zobrazować cel, do jakiego dążymy oraz wskazuje jak do niego dotrzeć z miejsca, w którym jesteśmy.

Photo by Tomáš Malík from Pexels

Myślenie o przyszłości ...

Czy myślenie o przyszłości i jej wizualizacja są niezbędne aby odnieść sukces?

Bez wątpienia TAK!

Nadmierne skupienie tylko i wyłącznie na najbliższym czasie bez określonej wizji i strategii działania może zaprowadzić Nas w ślepią uliczkę.

Myślenie o przyszłości ...

Również wizjonerzy, którzy wiedzą dokąd dążą potrzebują konkretnego planu działania.

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

Ukierunkowanie na tylko jedno spojrzenie nie jest słuszne, zachowanie równowagi pomiędzy postrzeganiem wąskiej i szerszej perspektywy jest niezwykle istotne, gdy chcemy się rozwijać w zrównoważony i właściwy sposób.

Go to roadmapping?

Jeden z głównych „ojców” metody w obszarze studiów nad przyszłością – Robert Phaal określił roadmapping jako **elastyczną technikę**, szeroko stosowaną dotychczas w przemyśle w celu wsparcia planowania strategicznego i długofalowego.

Efekt realizacji metody to roadmapa, czyli **wykres czasowy**, składający się z **kilku warstw**, które zazwyczaj obejmują **różne perspektywy**.

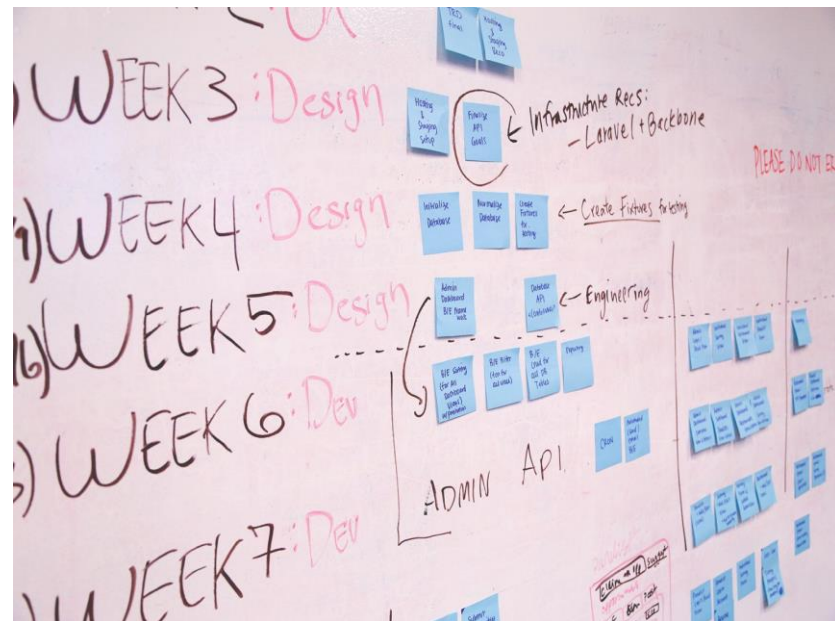

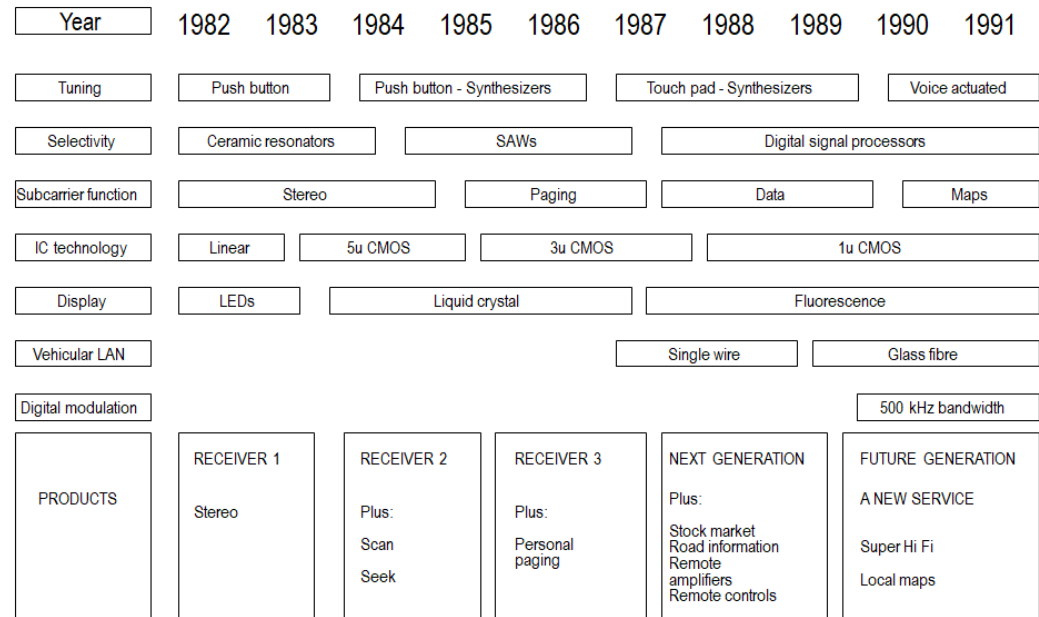
Photo by Startup Stock Photos from Pexels

Go to roadmap'a?

Z kolei Robert Galvin, były prezes Motoroli, gdzie powstała pierwsza roadmapa wskazał, że jest ona **poszerzonym spojrzeniem na przyszłość** wybranej dziedziny, na które składa się zbiorowa wiedza i wyobrażenia najzdolniejszych sprawców zmian.

T. U. Daim, T. Oliver, *Implementing technology roadmap process in the energy services sector: A case study of a government agency*, "Technological Forecasting and Social Change", 75(5), 2008, 687-720.

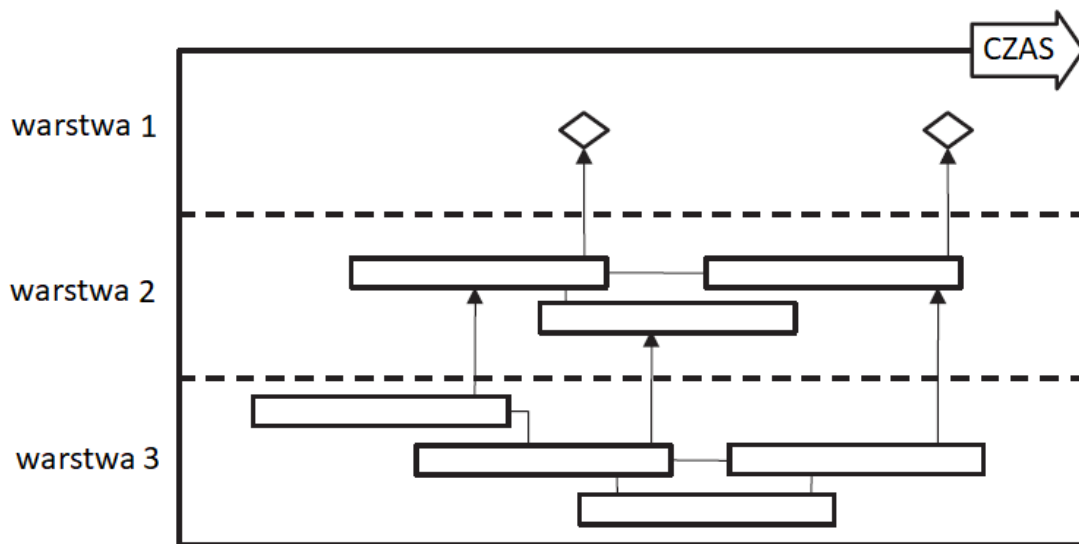
Pierwsza opublikowana roadmapa Motoroli, dla radioodbiorników samochodowych

C. H. Willyard, C. W. McClees, *Motorola's technology roadmap process*, „Research Management”, 1987, Sept.-Oct., 13-19.

Co to roadmapa?

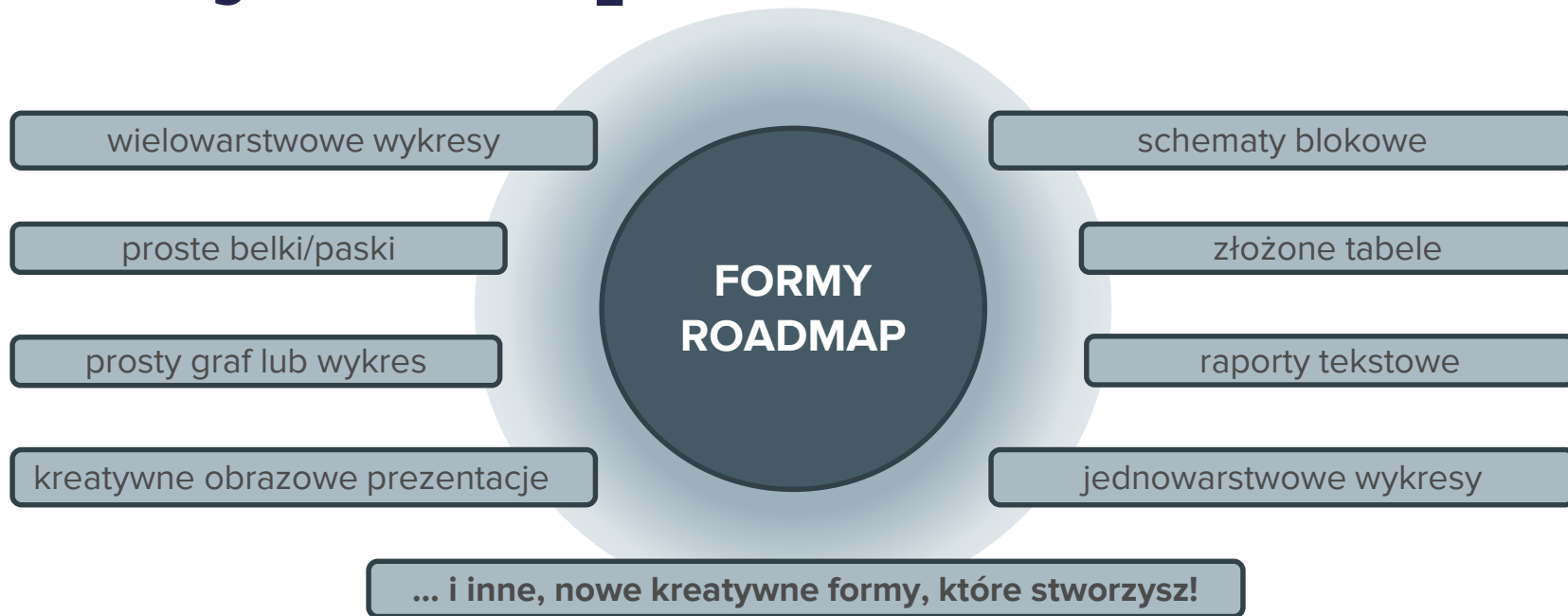
Roadmapa jest **wizualizacją** realizacji Naszych założonych strategii. Dzięki niej sformułowane cele i strategię przekuwamy na **konkretne działania**, wzbogacając je o konkretne daty, wiążąc z ważnymi momentami w czasie, często wskazując kluczowe funkcje tych działań i wzajemne powiązania.

na podstawie R. Phaal, C. J. P. Farrukh, D. R. Probert, Technology roadmapping – A planning framework for evolution and revolution, "Technological Forecasting and Social Change", 71, 2004, 5-

Formy roadmap

Tworzone wizualizacje mogą wydawać się zwodniczo proste pod względem formy, ale ich opracowanie to konieczność uporania się z kilkoma wyzwaniem (np. na ogół szeroki zakres wizualizacji, uwzględnienie złożonych interakcji koncepcyjnych i ludzkich).

Istota CZASU w wizualizacjach

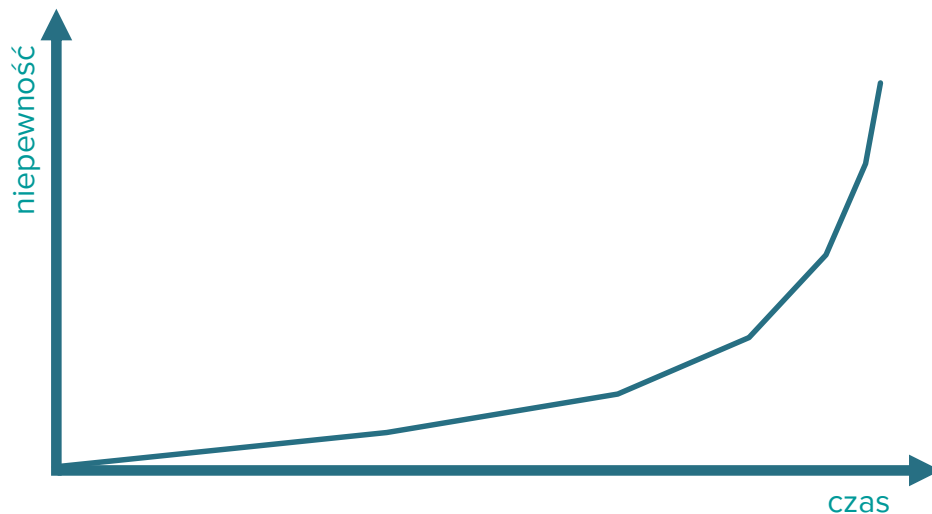
Kluczowym wymiarem
wizualizacji jest **CZAS**.

Photo by nite from Pixabay

Istota CZASU w wizualizacjach

Odniesienie do osi czasu charakteryzuje metodę tworzenia roadmap, bez względu na wybraną formę wizualizacji. Dzięki temu tworzone wizualizacje stają się dynamiczne.

Elementy roadmapy

Najpopularniejszą formą roadmap są wielowarstwowe wykresy.

Pamiętaj, aby tworząc roadmapę zawrzeć na niej:

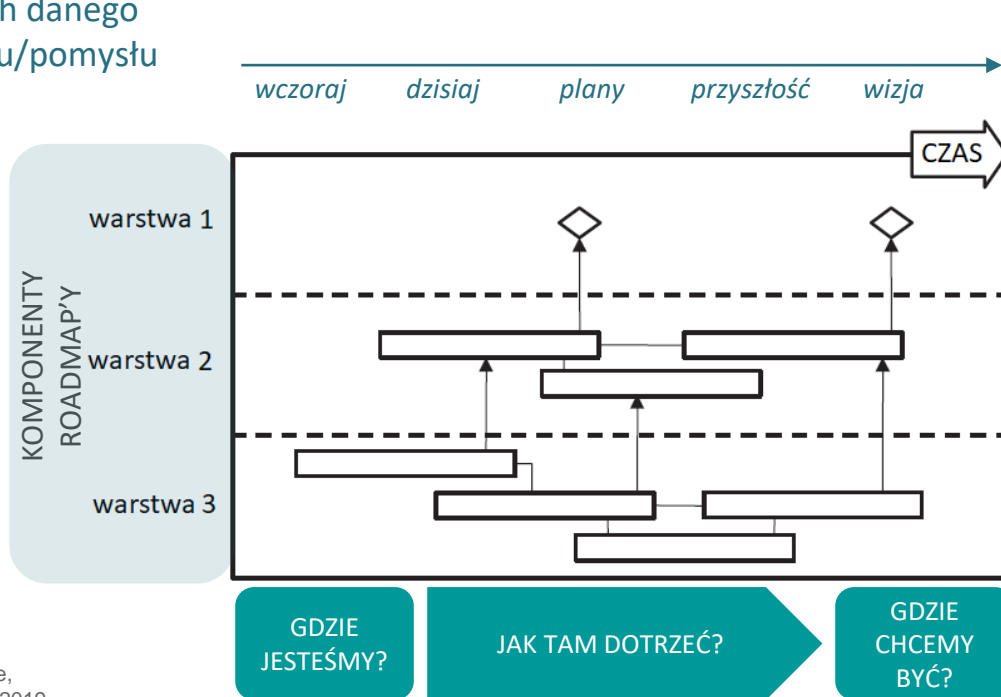
- **wymiar czasu** – dostosowany do konkretnej sytuacji, może przyjąć formę konkretnych punktów w czasie lub przedziałów czasowych;
- **warstwy** – indywidualnie dostosowana oś warstw, zazwyczaj warstwy górne odnoszą się do celów, do których dążymy (*wiedza-dlaczego?*), warstwy dolne do niezbędnych do ich realizacji zasobów (*wiedza-jak?*), a warstwy środkowe to pomost pomiędzy dolną i górną warstwą (*wiedza-co?*); **pamiętaj, że przywołany podział warstw nie jest sztywny, a do ich tworzenia podchodzimy elastycznie!**
- **adnotacje** – informacje uzupełniające, umieszczone poza konkretnymi warstwami, istotne w danym czasie (np. powiązania, kluczowe punkty decyzyjne, luki, ścieżki krytyczne, szanse i zagrożenia).

Proces tworzenia roadmapy

ETAP 1. Zdefiniuj główne elementy do rozważenia w ramach danego obszaru/biznesu/projektu/pomysłu

ETAP 3. Ustal horyzont czasowy analizy

ETAP 2. Podziel je na kategorie

ETAP 4. Odpowiedz na podstawowe pytania w każdej warstwie i wskaż kamienie milowe (kluczowe momenty w czasie)

Proces tworzenia roadmapy

GDZIE
JESTEŚMY?

rozważ obecny stan wybranego obszaru/pomysłu/projektu, który Cię interesuje

opisz jak najdokładniejszy i jak najbardziej wymierny cel i kiedy chciałbyś go osiągnąć/stan w jakim znajdzie się dane zjawisko w przyjętym horyzoncie czasowym

GDZIE
CHCEMY
BYĆ?

JAK TAM DOTRZEĆ?

określ, jakie są środki, zasoby,
działania i kamienie milowe potrzebne
do osiągnięcia opisanego projektu,
dotarcia do określonego stanu

Kiedy tworzyć roadmapę

Tworzenie roadmap jest przydatne w każdej sytuacji, kiedy chcemy zaplanować i zwizualizować rozwój danego zjawiska w czasie, nawet złożonego, wymagającego ujęcia kilku jego składowych.

Photo by Andrea Piacquadio from Pexels

Roadmap'y będą szczególnie przydatne gdy chcemy ustalić kluczowe powiązania pomiędzy zasobami, działaniami i celami, zidentyfikować istotne luki w procesie rozwoju, opracować plan działania bądź wesprzeć i uszczegółowić przyjętą strategię.

Pamiętaj!

Photo by Free-Photos from Pixabay

Roadmapping można zastosować w szerokim zakresie kontekstów, ale proces i wizualizacja zazwyczaj wymagają dostosowania do indywidualnych potrzeb.

Pamiętaj!

Roadmapping
to nie magiczna kula –
początkowo może pojawić się
więcej pytań niż odpowiedzi.

Stwórz własne roadmapy

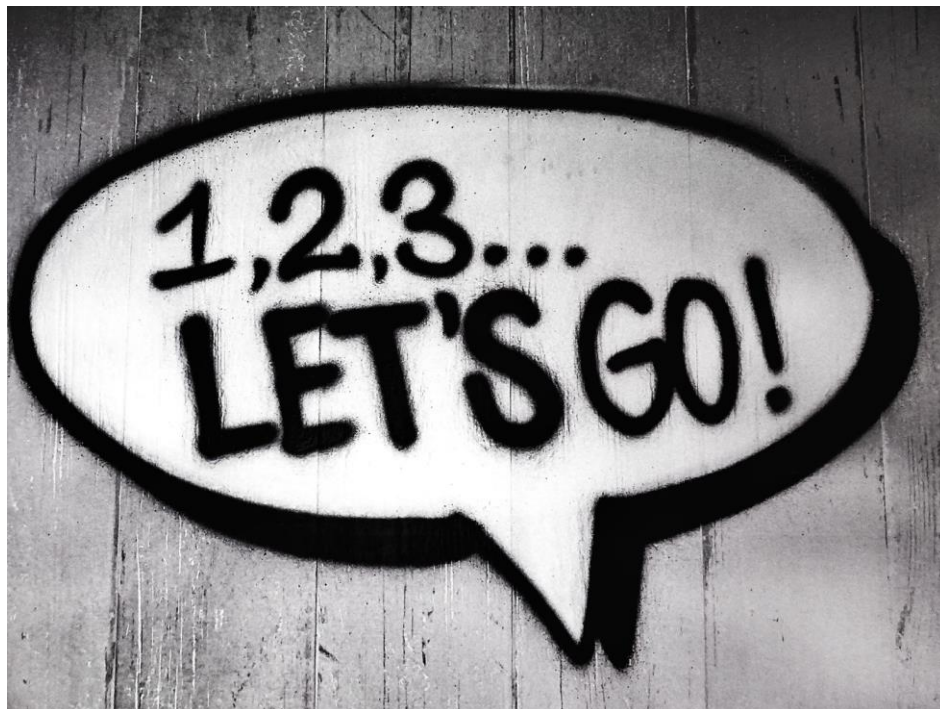

Photo by Juhasz Imre from Pexels

Roadmapping w doradztwie zawodowym

Roadmapping w zakresie doradztwa zawodowego może być wykorzystany przynajmniej w trzech obszarach:

- **w analizie, przewidywaniu i wizualizacji rozwoju rynku pracy (WARIANT 1 ćwiczenia)**
- w analizie, przewidywaniu i wizualizacji rozwoju danego zawodu (WARIANT 2 ćwiczenia)
- w planowaniu i wizualizacji ścieżki kariery zawodowej (WARIANT 3 ćwiczenia)

Proces tworzenia roadmapy

GDZIE
JESTEŚMY?

wskażcie jak wygląda rynek pracy i jego poszczególne składowe obecnie

opiszcie jak najdokładniejszy stan rynku pracy,
jaki osiągnie w założonym horyzoncie czasowym

GDZIE
CHCEMY
BYĆ?

JAK TAM DOTRZEĆ?

określcie, jakie są środki, zasoby,
działania i kamienie milowe potrzebne
do osiągnięcia opisanego stanu

(WARIANT 1 ćwiczenia)
Analiza, przewidywanie
i wizualizacja
rozwoju rynku pracy

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 1 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju rynku pracy

Cel: określenie kierunku rozwoju rynku pracy

Etapy ćwiczenia:

ETAP 1. Definicja głównych elementów roadmapy

ETAP 2. Podział wskazanych elementów na kategorie

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego analizy

ETAP 4. Uzupełnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji,
spojrzenie całościowe

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 1 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju rynku pracy

ETAP 1. Definicja głównych elementów roadmapy

Jakie czynniki Twoim zdaniem kształtują rynek pracy?

lub

Skorzystaj z **kart przykładowych czynników STEEP**, aby wybrać te czynniki, które Twoim zdaniem kształtują rynek pracy.

Jeśli czegoś brakuje stwórz własny czynnik!

Pamiętaj, aby każdy nowy czynnik przypisać do którejś z kategorii STEEP.

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 1 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju rynku pracy

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

ETAP 2. Podział wskazanych elementów na kategorie

Przedyskutuj z grupą wskazane czynniki, uporządkujcie je pod względem ich podobieństwa i stwórzcie maksymalnie 5 kategorii stanowiących warstwy (możecie skorzystać z karty inspiracji do grupowania czynników).

lub

Jeśli skorzystaliście z kart czynników STEEP uporządkuj je, tak aby powstało 5 kategorii stanowiących warstwy.

W przypadku braku konsensusu, nie tracimy czasu, radzimy się zewnętrznego eksperta (członka innej grupy, jeśli jest ich kilka, prowadzącego) bądź działamy demokratycznie

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 1 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju rynku pracy

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego analizy

W jakiej perspektywie będziecie analizować rozwój rynku pracy?

Nanieście Waszą decyzję na oś czasu na szablonie roadmapy.

Pamiętajcie, że Wasza oś czasu może przyjąć formę konkretnych punktów w czasie lub przedziałów czasowych. Podział nie musi być równy, a punkty „przełomowe” mogą wiązać się z jakimiś specyficznymi wydarzeniami, które przewidujecie. Wskaż stan wyjściowy oraz stan końcowy na osi czasu.

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 1 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju rynku pracy

Photo by Startup Stock Photos from Pexels

ETAP 4. Uzupełnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji,
spojrzenie całościowe

Możecie uzupełnić warstwy pionowo, myśląc o danej perspektywie czasowej i tym co będzie działo się w każdej z warstw lub też poziomo analizując zmiany w czasie skupiając się na danej pojedynczej warstwie.

Pamiętajcie na koniec o sporządzeniu adnotacji, wskazaniu połączeń i dajcie sobie chwilę na spojrzenie na gotową roadmapę całościowo!

Proces tworzenia roadmapy

GDZIE
JESTEŚMY?

wyберите zawód, który Was interesuje, jak wygląda on teraz, z jakimi czynnościami, kompetencjami się wiąże obecnie

opiszcie jak najdokładniejszy obraz osoby pracującej w wybranym zawodzie w założonym horyzoncie czasowym

GDZIE
CHCEMY
BYĆ?

JAK TAM DOTRZEĆ?

określcie, jakie środki, zasoby, działania i kamienie milowe potrzebne są do tego, aby stworzony obraz przyszłości zawodu stał się rzeczywistością

(WARIANT 2 ćwiczenia)
Analiza, przewidywanie
i wizualizacja
rozwoju danego zawodu

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 2 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju danego zawodu

Cel: określenie kierunku rozwoju wybranej grupy zawodowej

Etapy ćwiczenia:

Połączony ETAP 1. i ETAP 2.

Definicja i podział głównych elementów roadmapy (tworzenie warstw)

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego analizy

ETAP 4. Uzupelnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji,
spojrzenie całościowe

Photo by Gustavo Fring from Pexels

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 2 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju danego zawodu

Połączony ETAP 1. i ETAP 2.

Definicja i podział głównych elementów roadmapy (tworzenie warstw)

Skorzystaj z **karty inspiracji** zawierającej przykładowe warstwy. Wybierz te, które Twoim zdaniem są najistotniejsze podczas analizy rozwoju danego zawodu.

Jeśli czegoś brakuje stwórz własną warstwę!

Przedyskutuj z grupą wybrane warstwy i stwórzcie finalny zestaw maksymalnie 5 warstw.

Photo by Gustavo Fring from Pexels

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 2 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju danego zawodu

Photo by Gustavo Fring from Pexels

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego Twojej analizy

W jakiej perspektywie będziecie analizować rozwój wybranego zawodu?

Nanieście Waszą decyzję na oś czasu na szablonie roadmapy.

Pamiętajcie, że Wasza oś czasu może przyjąć formę konkretnych punktów w czasie lub przedziałów czasowych. Podział nie musi być równy, a punkty „przełomowe” mogą wiązać się z jakimiś specyficznymi wydarzeniami, które przewidujecie. Wskaż stan wyjściowy oraz stan końcowy na osi czasu.

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 2 ćwiczenia)

Analiza, przewidywanie i wizualizacja rozwoju danego zawodu

Photo by Gustavo Fring from Pexels

ETAP 4. Uzupełnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji, spojrzenie całościowe

Możecie uzupełnić warstwy pionowo, myśląc o danej perspektywie czasowej i tym co będzie działo się w każdej z warstw lub też poziomo analizując zmiany w czasie skupiając się na danej pojedynczej warstwie.

Pamiętajcie na koniec o sporządzeniu adnotacji, wskazaniu połączeń i dajcie sobie chwilę na spojrzenie na gotową roadmapę całościowo!

Proces tworzenia roadmapy

GDZIE
JESTEŚMY?

rozważ swój własny biznes, swoją obecną sytuację zawodową

opisz jak najdokładniej, gdzie chciałbyś znaleźć się
zawodowo w założonym horyzoncie czasowym

GDZIE
CHCEMY
BYĆ?

JAK TAM DOTRZEĆ?

określ, jakie są środki, zasoby,
działania i kamienie milowe potrzebne
do osiągnięcia opisanej wizji
Twojej przyszłości zawodowej

(WARIANT 3 ćwiczenia)
Planowanie i wizualizacja
ścieżki kariery zawodowej

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 3 ćwiczenia)

Planowanie i wizualizacja ścieżki kariery zawodowej

Cel: określenie indywidualanej ścieżki kariery zawodowej

Etapy ćwiczenia:

ETAP 1. Definicja głównych elementów roadmapy

ETAP 2. Podział wskazanych elementów na kategorie

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego analizy

ETAP 4. Uzupełnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji,
spojrzenie całościowe

Photo by Larisa Koshkina from Pixabay

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 3 ćwiczenia)

Planowanie i wizualizacja ścieżki kariery zawodowej

ETAP 1. Definicja głównych elementów roadmapy

Co jest istotne w Twoim życiu i oddziałuje na Twoje życie zawodowe? Co Cię motywuje, a co zniechęca? Możesz wykorzystać kartę inspiracji zawierającą elementy koncepcji koła życia oraz kilka gotowych propozycji.

Jeśli czegoś brakuje stwórz własny element!

HORYZONTY
PRZYSZŁOŚCI

Photo by Larisa Koshkina from Pixabay

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 3 ćwiczenia)

Planowanie i wizualizacja ścieżki kariery zawodowej

ETAP 2. Podział wskazanych elementów na kategorie

Przyjmij za górną warstwę swoją pozycję zawodową.

Przedyskutuj z doradcą wskazane propozycje warstw, uporządkujcie je pod względem ich podobieństwa i stwórzcie maksymalnie 5 kategorii stanowiących kolejne warstwy.

HORYZONTY
PRZYSZŁOŚCI

Photo by Larisa Koshkina from Pixabay

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 3 ćwiczenia)

Planowanie i wizualizacja ścieżki kariery zawodowej

Photo by Larisa Koshkina from Pixabay

ETAP 3. Ustalenie horyzontu czasowego analizy

W jakiej perspektywie będziesz analizować swoją karierę zawodową?

Nanieś swoją decyzję na oś czasu na szablonie roadmapy.

Pamiętaj, że oś czasu może przyjąć formę konkretnych punktów w czasie lub przedziałów czasowych. Podział nie musi być równy, a punkty „przełomowe” mogą wiązać się z jakimiś specyficznymi wydarzeniami, które przewidujesz. Wskaż stan wyjściowy oraz stan końcowy na osi czasu.

Roadmapping w doradztwie zawodowym

(WARIANT 3 ćwiczenia)

Planowanie i wizualizacja ścieżki kariery zawodowej

Photo by Larisa Koshkina from Pixabay

ETAP 4. Uzupelnienie warstw treścią, wskazanie ewentualnych adnotacji,
spojrzenie całościowe

Uzupełnij warstwy z doradcą. Możecie je uzupełnić pionowo, myśląc o danej perspektywie czasowej i tym co będzie działo się w każdej z warstw lub też poziomo analizując zmiany w czasie skupiając się na danej pojedynczej warstwie. Zapytaj doradcę o trendy i przewidywane zmiany na rynku pracy, pomogą Ci wczuć się w przyszłą sytuację.

Pamiętaj na koniec o sporządzeniu adnotacji, wskazaniu połączeń i daj sobie chwilę na spojrzenie na gotową roadmapę całościowo!

Roadmapping, czyli analiza, wizualizacja i planowanie rozwoju

HORYZONTY
PRZYSZŁOŚCI

Opracowanie:

Alicja E. Gudanowska

Politechnika Białostocka

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Publikacja finansowana w ramach Programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „DIALOG” w latach 2018-2020